

Den 7. marts 2023

Planudvalgets årsberetning 2022

Udvalget har i 2022 haft følgende medlemmer:

Anders Myrtue, Axel Bendtsen, Cecilie Nielsen og Ole Kaae (formand).

Udvalget har i 2022 afholdt fem møder.

Nyt område for Planudvalget: klima

Nyt kommissorium for Planudvalget

Klimaforandringer og tiltag herimod er i fokus i dag. Nye energikilder – vindmøller, solceller m.v. kan påvirke arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger. Nye krav og metoder til isolering af bygninger kan også have negative konsekvenser for vores bygningsarv og de kulturmiljøer, som den indgår i.

Klimarelaterede stigninger i hav og vandløb og foranstaltninger til at imødegå disse har indflydelse på kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger.

Hele bygningslovgivningen og den kommunale bygningsregulering er derfor mere end nogensinde før relevant for Landsforeningens arbejde – særlig i et klimapolitisk perspektiv.

Planudvalget er derfor i gang med at undersøgt mulighederne for at inddrage klimaområdet i udvalgets arbejdsområde og vil i den forbindelse til bestyrelsen fremlægge forslag til nyt kommissorium for Planudvalget.

Havstigninger og de middelalderlige købstadskerner

Planudvalget har i den forbindelse arbejdet med havvandsstigningers påvirkning af vore middelalderlige købstadskerner og udarbejdet et mindre studie over dette emne.

Det vil blive lagt på foreningens hjemmeside i løbet af kort tid.

Direktivet om bygningers energimæssige ydeevne

I EU arbejdes for tiden med et nyt direktiv for bygningers energimæssige ydeevne. Vedtagelsen af direktivet og implementeringen i dansk lovgivning kan betyde omfattende krav til isolering af den eksisterende bygningsmasse.

Hvis sådanne krav betyder en øget anvendelse af udvendig isolering kan det få meget stor betydning for vores bygningsarv og de kulturmiljøer, som den indgår i.

Landsforeningen har gennem henvendelser til Europaparlamentsmedlem Morten Helveg søgt at påvirke lovgivningsprocessen og der tilbage står en stor opgave i at påvirke implementeringen af direktivet i dansk lovgivning således at bygningsarven beskyttes.

Udviklingen på Planlovsområdet

Bolig- og Planstyrelsens opgaver blev i forbindelse med den nye regerings tiltræden omfordelt således at fagområderne i Center for Plan og Center for Landdistriktsudvikling blev ressortoverført til Kirkeministeriet som den nye Plan- og Landdistriktsstyrelse.

Dette kan ikke umiddelbart betragtes som en styrkelse af planområdet og det kan i værste fald betyde en svækkelse af beskyttelsen af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer gennem kommune og lokalplanlægning.

I forbindelse med planlovsrevisionen i 2020 bekendtgjorde den tidligere regering, at den ville nedsætte et ekspertudvalg til udpegning af nationale kulturområder. Landsforeningen har overfor regeringen tilbudt sin deltagelse i dette udvalg, men har ikke fået nogen tilbagemeldinger herom.

Højhuspolitik

Som led i Landsforeningens arbejde med politikker med henblik på beskyttelse og udvikling af bevaringsværdige kulturmiljøer har Planudvalget udarbejdet en Højhuspolitik.

By og Land Danmark ønsker med denne højhuspolitik at bidrage til debatten om udviklingen af vores byer, og give vore medlemmer og lokalforeninger et grundlag for at gå i dialog med myndigheder og offentlighed om højhusenes rolle i denne udvikling.

Selve dokumentet er under færdigredigering og vil blive lagt ud på foreningens hjemmeside i løbet af kort tid.

Konkrete plansager

Planudvalget har i 2022/23 bistået lokalafdelinger med ca 30 plansager.

De typiske sager er

- dispensation fra lokalplaner
- lokalplaner i strid med kommuneplanen
- byggeri i kulturmiljøer uden lokalplan
- nedrivning af bevaringsværdige bygninger

Desværre må vi konstatere at vores bistand kun ret sjældent har ført til ændringer i den virkelige verden.

Kommunalbestyrelserne er ikke bundet af kommuneplanerne som de jo kan ændre efter forogdtbefindende – hvad de også gør. På samme måde dispenseres der meget frit fra lokalplanernes bestemmelse.

Dette understreger igen at det er vigtigt så tidligt som muligt at gå i dialog med kommunen hvis der er optræk til planer, der truer kulturmiljøer eller bevaringsværdige bygninger.

Når lokalplanforslaget først er vedtaget og sendt i høring er det ofte for sent.

Landsforeningen har bistået et medlem og en lokalforening i sager for Planklagenævnet – i en fik vi medhold, den anden tabte vi.

Temadage om kommune og lokalplanlægning

Planudvalget har før med succes planlagt og gennemført temadage om kommune og lokalplanlægning.

Planudvalget vil i det kommende år søge at gennemføre to temadage om kommune- og lokalplanlægning.